

Procházka s luční vílou kolem Kvildy

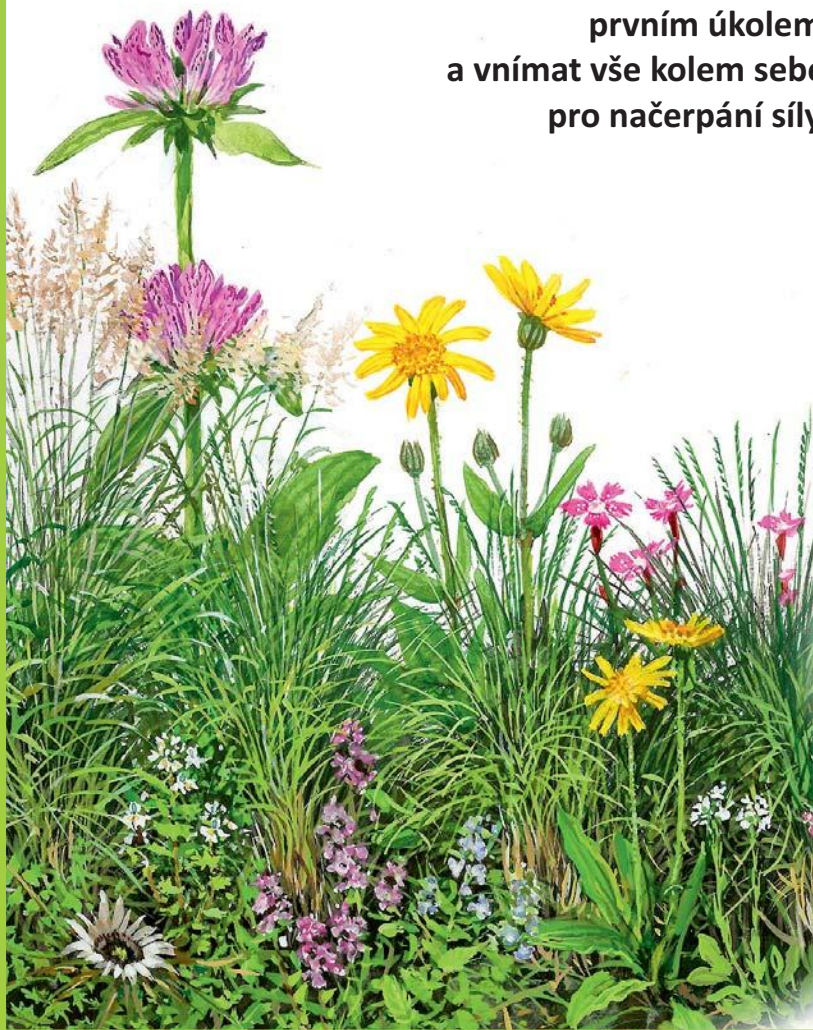
PRACOVNÍ LIST patří:

Ahoj děti,
jmenuji se Luční víla
a vítám vás na mé stezce, která vás provede po zdejších
loukách a lesích. Stezkou, která je dlouhá 3 km, Vás bude
provázet můj kamarád brouk svižník. Přílohou je také
mapka, kde je vyznačeno 11 zastavení této stezky.
Pojďme se společně vydat na zkoumání šumavské přírody
všemi smysly. Hurá na výlet!

1.

Prvním zastavením je mé luční království. Nejkrásnější jsou louky v létě. Kolem mne je množství pestrých kvítků a já si mohu bosky běhat ranní rosou. Tohle místo je vzácné, rostou zde chráněné prhy arniky, hořce panonské a také chlupáček oranžový.

Vyhlédněte si místo podél cesty s výhledem na louku. Vaším prvním úkolem je na 3 minuty se utiřit, pozorovat okolí a vnímat vše kolem sebe. Chvilku si takto odpočinout je výborné pro načerpání síly na další putování. Své zážitky si запиšte.

!POZOR! Pokud se procházíte loukou, kde rostou vzácné chráněné rostliny, je potřeba opravdu **opatrně našlapovat**, abyste vzácné klenoty **neponičili**. Prosím netrhejte tato krásná kvítka. Pokud uvidíte vlčí bob mnoholistý, tzv. lupinu, tak tu si klidně natrhejte. Jedná se o invazní rostlinu, která utlačuje původní druhy.

2.

Vzdálili jste se obci Kvilda i loukám a došli jste až do lesa. Kolem cesty vidíte spoustu stromů. Víte, jak se jmenují ty, kterých je tu nejvíce? Když se na stromy podíváte pečlivě, zjistíte, že každý strom se odlišuje. Některý je malý, některý velký, některý má křivé větve, jiný je porostlý lišejníkem nebo má okousanou kůru od jelení zvěře. Vzhled stromu často prozradí mnoho detailů z jeho života. K obrázkům napiš jména těchto stromů.

Ted' si vyzkoušíte, jak dobře dokážete poznat strom pouze podle hmatu. Rodiče vám přikryjí oči (šátkem nebo tričkem atd.) a zavedou vás k některému ze stromů podél cesty. Vy si strom rukama osaháte, zjistíte nerovnosti, tvar a velikost kmene a rodiče vás odvedou zpět na místo, odkud jste vyšli. Ted' můžete sundat šátek a vaším úkolem je najít strom, u kterého jste stáli. Povedlo se? A pak si to mohou zkusit i vaši rodiče.

3.

Jste stále na cestě a kolem vás je spousta stromů. Stejně jako vaše tělo chrání kůže, tak strom chrání jeho kůru. Určitě jste si také všimli, že každý druh stromu má jinou kůru. Jeden hladkou, druhý drsnou a rozpraskanou, jeden s odstíny bílé, druhý do červena.

Vyndejte z batůžku pastelky nebo voskovky a „obtiskněte“ kůru alespoň dvou druhů stromů do okénka. Opatrně přiložte papír na kůru stromu a třete pastelkou nebo voskovkou, až se vám kůra stromu ukáže na papíře. Dokážete stromy, u kterých jste vytvořili frotáž kůry, pojmenovat?

4.

Cesta se začíná stáčet doprava a na stromu vlevo si můžete všimnout tzv. hmyzího hotelu. Je to malá budka s několika přihrádkami. V nich jsou umístěna navrtaná polínka, která slouží nejrozličnějším druhům hmyzu k úkrytu, ke kladení vajíček i vývoji larev. Pokud je otvor vyplněný, někdo v něm bydlí. Hmyz hraje klíčovou roli v přírodě, opyluje rostliny a dřeviny, zajišťuje rozklad uhynulých živočichů, pomáhá tvořit půdu a je potravou mnoha dalších druhů. Každý druh má svůj význam, mimo hmyz zde mohou žít například i pavouci.

Boudo, budko, kdo v tobě přebývá?

křížák obecný

slunéčko velké

škvor obecný

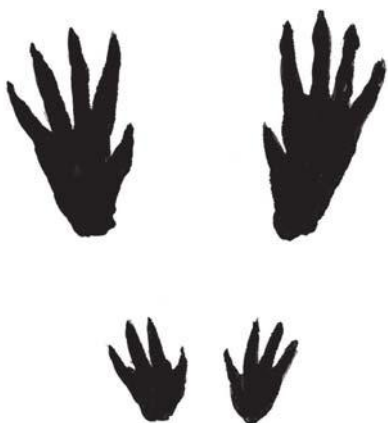
tesařík obecný

čmelák drobný

5.

Zkuste si to i vy! Sundejte si boty i ponožky a k dalšímu zastavení dojděte bez bot. Můžete si zkusit chůzi po hlíně, po kamínkách a kamenech, po jehličí i po mechu. Jaké to bylo? Nejzajímavější pocity a zážitky si запиšte.

Vyšli jste ven z lesa a máte před sebou pohodlnou cestu. Stejně jako chodí bez bot zvířátka, chodili dříve na Šumavě naboso i lidé - většinou od jara do podzimu. Boty totiž byly drahé a ne každý si je mohl dovolit. Na louce, na poli nebo v lese je navíc chůze naboso i docela příjemná. Já, luční víla to mohu jen doporučit, neboť na louce se mi bez bot tak dobře tančí. Ale musím dávat pozor, abych nešlápla na ostružinu nebo na bodlák.

6.

Došli jste až k velkému javoru, kde se cesta stáčí doprava. **Najděte ptačí budky.** Ty se na stromy dávají proto, aby měli kde hnízdit ptáčci a posléze vyvést svá mláďata. Kromě budek vyhledávají ptáčci dutiny ve stromech, kde se mohou dobře schovat.

Zastavte se na chvíli a zaposlouchejte se do jejich cvrlikání. Pokud právě teď nic neslyšíte, možná mají polední klid a odpočívají. Ale brzy ráno nebo k večeru, to jsou přímo lesní koncerty. Rozhraní mezi loukou a lesem je pro ptáčky ideální, mají tady své úkryty a zároveň

Na obrázcích je nakresleno šest ptačích druhů, které můžete na těchto místech spatřit.

Přiřadte správně texty k obrázkům - název je často odvozen také z jejich vzhledu.

Ty druhy, které jste během dnešního výletu viděli nebo slyšeli, zakroužkujte.

sýkora modřinka

sýkora uhelníček

sýkora koňadra

sýkora parukářka

křivka obecná

brhlík lesní

7.

Už jste za polovinou své cesty, a tak si můžete odpočinout na lavičce. Posadte se, můžete si dát něco dobrého a užívejte si krásných výhledů do šumavské krajiny. Kolem sebe můžete vidět velké pastviny, ale ještě před několika desítkami let zde byla pole, kde lidé pěstovali brambory, oves nebo len. Od té doby pole i louky částečně zarostly stromy. Rozhlédněte se kolem sebe a vyberte si strom, který se vám nejvíce líbí.

Vaším úkolem je namalovat strom. Ne však pastelkami, ale tím, co najdete v přírodě. Místo štětce malujte prsty, větvičkami nebo kamínky. Místo barev použijte hlínu, listy, květy nebo bobule. Uvidíte, že barvit se dá skoro vším, co najdete kolem. Dávejte pozor, ať neutrhnete rostlinu, která je jedovatá nebo chráněná zákonem.

8.

Cesta se teď vrací zpátky na Kvildu. Pro pobavení jsem vám připravila další úkol. Pro nás skřítky je velice důležitá spolupráce. Zkuste, jak si umíte vzájemně pomáhat s ostatními.

víla Lesněnka

vodní Skřítek

skřítek Rašeliníček

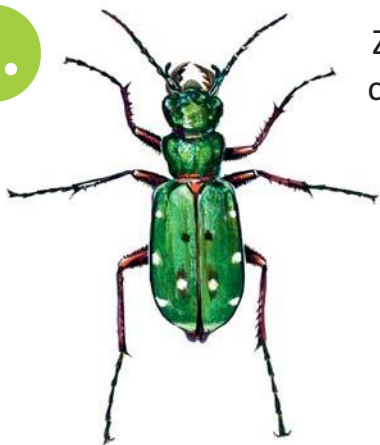
skřítek Šumaváček

Svažte si pravou nohu s levou nohou jednoho z rodičů (nebo naopak) a zkuste takhle ujít celý úsek až k dalšímu úkolu. Jděte opatrně a užijte si této zábavy.

9.

Za chvíli dojdete k předposlednímu úkolu na této stezce. Aby vám cesta utekla ještě rychleji, představím vám svého kamaráda svižníka polního. Je to hedvábný světle zelený brouk. Díky velkým očím a štíhlým dlouhým nohám je vynikající lovec. Loví nejčastěji mravence, pavouky a malý hmyz. Svižník umí velmi hbitě běhat, a poté bez hnutí setrvat v klidu a čekat

K dalšímu úkolu běžte svižně jako svižník! Až po levé straně uvidíte oplůtky kolem stromků, zahněte doleva.

10.

Vítejte na lesním hřišti! Rodiče se mohou těšit výhledy do šumavské krajiny a vy, děti, si běžte chvíli hrát. Prohlédněte si dřevěné lýkožrouty, uspořádejte soutěž v hodu šiškami a užijte si při tom spoustu legrace. **Přiřaďte názvy stromů k obrázkům šišek.**

borovice lesní

smrk ztepilý

jedle bělokorá

modřín opadavý

Vaším úkolem je postavit lesní domeček pro moje kamarády skřítky. Jako stavební materiál vám poslouží větvičky, šišky, mech a kamínky. Domeček by měl mít okolo plot, uvnitř koberec, na stole kytičku a také okno.

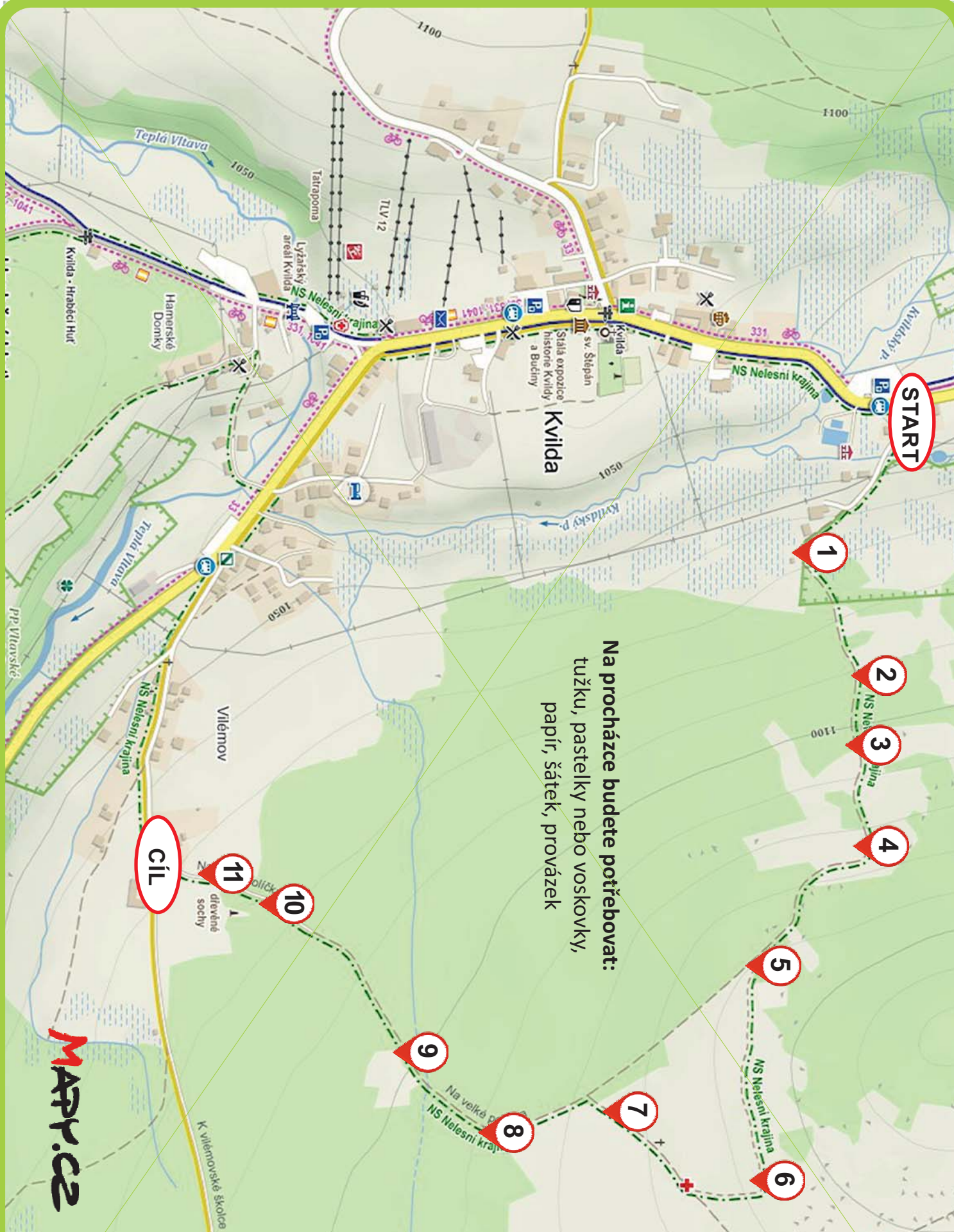
11.

A už jsme u posledního úkolu. V těchto místech končí les, začíná louka a pod vámi se rozprostírá Vilémov, část obce Kvilda.

Připravte si papírovou paletku se samolepicími štítky, kterou jste dostali k pracovnímu listu, a vydejte se na louku. **Sbírejte** libovolné květy, lístečky rostlin a trav (ne ty chráněné) nebo jiné přírodniny a **nalepte** je na svou paletku. V létě může být plná květů, ale pokud květiny zrovna nekvetou, nevadí. Věděli jste, že není zelená jako zelená? Až budete mít paletku zaplněnou, hurá zpět na Kvildu! Pokud za prvním můstkem zahnete doprava, vyhnete se cestě přes rušnou silnici.

Vydala Střediska environmentální výchovy Správy Národního parku Šumava

Editoři: Ing. Pavel Nagy, Bc. Venuše Makrlíková

Ilustrace: MVDr. Pavel Procházka, Ing. Alena Fraitová (skřítci)

Fotografie: archiv Správy NP Šumava

